TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. gegužės 8 d.*

Byloje C-39/07

dėl 2007 m. vasario 1 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama H. Støvlbæk ir R. Vidal Puig, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Ispanijos Karalystę, atstovaujamą M. Muñoz Pérez, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: ispanų.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai L. Bay Larsen, P. Kūris, J.-C. Bonichot ir C. Toader (pranešėja),

generalinis advokatas M. Poiares Maduro,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad nepriėmusi visų būtinų 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvą 89/48/EEB dėl bendrosios aukštojo mokslo diplomų, išduotų po bent trejų metų profesinio mokymo ir lavinimo, pripažinimo sistemos (OL L 19, 1989, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 1 t., p. 337, toliau – Direktyva 89/48) įgyvendinančių priemonių ligoninės vaistininko profesijos srityje Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

Direktyvos 85/432/EEB ir 85/433/EEB

2 1985 m. rugsėjo 16 d. Taryba priėmė Direktyvą 85/432/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių tam tikrą veiklą farmacijos srityje, nuostatų derinimo (OL L 253, p. 34; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 1 t., p. 129, toliau – Direktyva 85/432).

3 Pagal Direktyvos 85/432 1 straipsnio 1 dalį:

„Valstybės narės garantuoja, kad asmenys, turintys 2 straipsnyje nustatytus reikalavimus atitinkančius diplomą, pažymėjimą ar kitą universitetinę ar lygiavertę vaistininko kvalifikaciją įrodantį dokumentą, turi teisę verstis bent jau 2 dalyje nurodyta veikla ir ja verčiasi laikydamiesi, jei reikia, reikalavimo dėl papildomos profesinės patirties.“

4 Direktyvos 85/432 3 straipsnyje nustatyta:

„Praėjus ne daugiau kaip trejiems metams po 5 straipsnyje nurodyto laiko, Komisija pateikia Tarybai atitinkamus pasiūlymus dėl specializacijos farmacijos srityje, ypač dėl ligoninės farmacijos. Komisija šiuos pasiūlymus išnagrinėja per vienerius metus.“

5 1985 m. rugsėjo 16 d. Taryba priėmė Direktyvą 85/433/EEB dėl farmacijos diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialią kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų abipusio pripažinimo, įskaitant priemones, padedančias veiksmingai naudotis su tam tikra farmacine veikla susijusia įsisteigimo teise (OL L 253, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 1 t., p. 132, toliau – Direktyva 85/433).

6 Direktyvos 85/433, iš dalies pakeistos 2001 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/19/EB (OL L 206, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 138), 2 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Valstybė narė pripažįsta diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją įrodančius dokumentus, kurie išvardyti priede ir kuriuos, remiantis Direktyvos 85/432 <…> 2 straipsnio nuostatomis, išduoda kitos valstybės narės savo piliečiams, leisdama jiems pasinaudoti tokia pat teise pradėti ir vykdyti jos teritorijoje 1 straipsnyje nurodytą veiklą kaip ir tiems, kurie turi priede išvardytus jos pačios išduotus diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją įrodančius dokumentus.“ (Pataisytas vertimas)

7 Ispanijos diplomas, įrašytas į minėtą priedą, yra farmacijos studijų laipsnis (isp. k. *Título de licenciado en farmacia*).

Direktyva 89/48

8 Direktyvos 89/48, iš dalies pakeistos Direktyva 2001/19, 1 straipsnyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje taikomi šie sąvokų apibrėžimai:

a) diplomas – tai bet kuris diplomas, pažymėjimas ar kitas oficialią kvalifikaciją įrodantis dokumentas arba tokių diplomų, pažymėjimų ar kitų įrodančių dokumentų rinkinys:

— išduotas valstybės narės kompetentingos institucijos, paskirtos pagal jos pačios įstatymus ir kitus teisės aktus,

— patvirtinantis, kad jį turintis asmuo yra sėkmingai baigęs ne mažiau kaip trejų metų trukmės kursus po vidurinės mokyklos arba lygiavertės trukmės vakarinius ar neakivaizdinius kursus universitete, aukštojo mokslo įstaigoje arba kitoje panašaus lygio įstaigoje, o jei reikia, kad, be kursų, baigtų po vidurinės mokyklos, jis papildomai yra sėkmingai įgijęs profesinį išsilavinimą, ir

— patvirtinantis, kad jį turintis asmuo turi profesinę kvalifikaciją, reikalingą norint pradėti dirbti arba toliau dirbti pagal reglamentuojamą profesiją toje valstybėje narėje,

jeigu tuo diplomu, pažymėjimu ar kitu oficialią kvalifikaciją įrodančiu dokumentu patvirtintas mokymas ir išsilavinimas buvo įgytas iš esmės Bendrijoje arba jį turintis asmuo turi valstybės narės, pripažinusios trečiosios šalies diplomą, pažymėjimą ar kitą oficialią kvalifikaciją įrodantį dokumentą, patvirtinimą apie trejų metų profesinę patirtį.

<…>

c) reglamentuojama profesija – tai reglamentuojama profesinė veikla ar veiklos rūšys, kurios valstybėje narėje sudaro šią profesiją;

d) reglamentuojama profesinė veikla – tai profesinė veikla, kai tokios veiklos pradėjimas ar vykdymas arba vienas iš vertimosi ja būdų valstybėje narėje pagal įstatymus ir kitus teisės aktus tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso nuo diplomo turėjimo. Vertimosi reglamentuojama profesine veikla būdas visų pirma yra:

— vertimasis veikla pagal profesinį vardą, jei naudojimasis tokiu vardu priklauso išimtinai asmenims, turintiems įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą diplomą,

<…>“

9 Direktyvos 89/48 2 straipsnyje numatyta:

„Ši direktyva yra taikoma bet kuriam valstybės narės piliečiui, kuris nori kaip savarankiškai dirbantis asmuo arba samdomas darbuotojas priimančiojoje valstybėje narėje dirbti pagal reglamentuojamą profesiją.

Ši direktyva netaikoma profesijoms, kurioms yra skirta atskira direktyva, nustatanti valstybių narių abipusio diplomų pripažinimo tvarką.“

10 Direktyvos 89/48 4 straipsnyje įtvirtinta:

„1. Nepaisant 3 straipsnio (dėl valstybių narių piliečių teisės pradėti dirbti pagal kitos valstybės narės reglamentuojamą profesiją), priimančioji valstybė narė taip pat gali reikalauti, kad pareiškėjas:

<…>

b) baigtų ne ilgesnį kaip trejų metų adaptacijos laikotarpį arba laikytų kvalifikacinį egzaminą ar testą:

<…>“

Nacionalinės teisės aktai

Teisės aktas dėl specializacijų farmacijos srityje

11 Teisės aktas dėl specializacijų farmacijos srityje yra 1982 m. spalio 15 d. Karaliaus dekretas Nr. 2708/1982, reglamentuojantis farmacijos specialisto studijas ir kvalifikacijos suteikimą (*Real Decreto 2708/1982, por el que se regulan los estudios de especialización y la obtención del título de farmacéutico especialista*, BOE, Nr. 261, 1982 m. spalio 30 d., p. 29994).

12 Šio Karaliaus dekreto 1 straipsnyje sakoma:

„Nepažeidžiant farmacijos studijų laipsnį turintiems asmenims pripažįstamų teisių, tik tie, kurie turi švietimo ir mokslo ministro išduotą farmacijos specialisto diplomą (isp. k. *farmacéutico especialista*), gali naudotis farmacijos specialisto vardu, verstis profesija kaip specialistai ar šiuo vardu dirbti viešojoje ar privačioje įstaigoje.“

13 Minėto Karaliaus dekreto 2 straipsnyje įtvirtinta:

„Norint gauti farmacijos specialisto diplomą, reikia atitikti tokias sąlygas:

a) turėti farmacijos studijų diplomą;

b) būti užbaigus integralias atitinkamas specializacijos studijas pagal nustatytus mokymo planus ir programas;

c) būti išlaikius šioje srityje numatytus egzaminus.“

14 Pagal Karaliaus dekreto Nr. 2708/1982 3 straipsnį:

„Farmacijos srityje pripažįstamos tokios specializacijos:

Pirmoji grupė. – Specializacijos, visų pirma reikalaujančios mokomosios praktikos ligoninėje:

<…>

— Ligoninės vaistinė

<…>“

Direktyvas 85/432, 85/433 ir 89/48 perkeliantys teisės aktai

15 Į nacionalinę teisę Direktyvos 85/432 ir 85/433 perkeltos 1989 m. gruodžio 22 d. Karaliaus dekretu Nr. 1667/198 (BOE, Nr. 4, 1990 m. sausio 4 d., p. 217).

16 Šio Karaliaus dekreto 1 straipsnyje numatyta:

„Diplomai, pažymėjimai ir kiti oficialias kvalifikacijas patvirtinantys dokumentai, išvardyti šio Karaliaus dekreto I priede ir išduoti Europos ekonominės bendrijos valstybės narės piliečiui, atitinkančiam II priede nustatytus kriterijus, Ispanijoje leidimo verstis farmacijos specialisto profesija tikslais pripažįstami kaip lygiaverčiai oficialiam universiteto farmacijos studijų diplomui.“

17 Šio Karaliaus dekreto I priede nurodytas diplomas yra tas pats, kuris nurodytas Direktyvos 85/433 priede.

18 Direktyva 89/48 į Ispanijos teisę perkelta 1991 m. spalio 25 d.. Karaliaus dekretu Nr. 1665/1991 (BOE, Nr. 280, 1991 m. lapkričio 22 d., p. 37916).

19 Šio Karaliaus dekreto 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šiame Karaliaus dekrete įtvirtintos normos taikomos Europos Sąjungos valstybės narės piliečiams, kurie, turėdami minėtos Sąjungos valstybėje išduotą diplomą, Ispanijoje nori savarankiškai ar pagal darbo sutartį verstis profesija, kuria verstis reikia bent trejų metų aukštojo profesinio mokymo ir lavinimo.“

20 To paties Karaliaus dekreto 3 straipsnio a punkte numatyta, kad „reglamentuojamos profesijos“ yra visos profesijos, kurios išvardytos šio dekreto I priede. Šiame priede ligoninės vaistininko profesija nenurodyta.

Ikiteisminė procedūra

21 2005 m. gruodžio 19 d. Komisija nusiuntė Ispanijos Karalystei oficialų pranešimą dėl to, kad ši valstybė narė neperkėlė Direktyvos 89/48 farmacijos specialisto profesijos srityje.

22 Savo 2006 m. kovo 17 d. atsakyme Ispanijos Karalystė nurodė, kad Direktyva 89/48 netaikoma ligoninės vaistininko profesijai, nes ji yra farmacininko profesijos speci-

alizacija, kurią specialiomis nuostatos reglamentuoja direktyvos 85/432 ir 85/433, į Ispanijos teisę perkeltos Karaliaus dekretu Nr. 1667/1989.

23 Manydama, kad šis atsakymas jos netenkina, Komisija 2006 m. liepos 4 d. išsiuntė pagrįstą nuomonę, į kurią ši valstybė narė atsakė 2007 m. sausio 12 d., t. y. pasibaigus pagrįstoje nuomonėje Komisijos nurodytam terminui, pakartodama savo argumentus, pagrįstus tuo, kad Direktyva 89/48 netaikoma specializacijoms farmacijos srityje.

24 Kadangi šie argumentai Komisijos neįtikino, ji nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Šalių argumentai

25 Komisija teigia: kadangi Karaliaus dekreto Nr. 2708/1982 1 straipsnyje nenustatyta, kad turintys diplomą, kurį išdavė kita valstybė narė ir kuris pripažįstamas kaip lygiavertis pagal Direktyvos 85/433 2 straipsnį, asmenys gali naudotis farmacijos specialisto vardu ir dėl to – verstis ligoninės vaistininko profesija, valstybė atsakovė neperkėlė direktyvos dėl šios profesijos.

26 Iš tikrųjų, šios institucijos nuomone, pirma, šis dokumentas turi būti laikomas „diplomu“ Direktyvos 89/48 1 straipsnio a dalies prasme, nes jį išdavė paskirta kompetentinga valdžios institucija, jis patvirtina ilgesnį nei treji metai mokymą po vidurinės mokyklos baigimo ir tai, kad jo turėtojas turi reikalaujamą kvalifikaciją Ispanijoje verstis ligoninės vaistininko profesija. Kita vertus, profesija, kuria leidžiama verstis tik turintiems farmacijos specialisto diplomą, yra reglamentuojama profesija pagal Direktyvos 89/48 1 straipsnio c punktą. Iš tikrųjų ši profesija reiškia vertimąsi reglamentuojama veikla šios direktyvos 1 straipsnio d punkto prasme, nes leidimui verstis šia veikla reikia turėti diplomą.

27 Šiuo klausimu Komisija pažymi, kad Direktyva 89/48 iš savo taikymo srities nepašalina jokios reglamentuojamos profesijos, išskyrus tas, kurias reglamentuoja speciali abipusio pripažinimo direktyva. Konkrečiai kalbant, joje nėra jokios nuostatos, kurią būtų galima aiškinti kaip iš savo taikymo srities pašalinančią su farmacija susijusias profesijas ar, apskritai paėmus, sveikatos priežiūros profesijas. Tokių profesijų įtraukimas į bendrąją diplomų pripažinimo sistemą neprieštarauja EB 47 straipsnio 3 daliai, pagal kurią prieš arba kartu su laipsnišku įsteigimo laisvės apribojimų panaikinimu turi būti susijęs šių profesinių veiklų koordinavimas. Šios direktyvos tikslas yra nustatyti ne automatišką diplomų pripažinimo sistemą, bet bendrą metodą, leidžiantį palengvinti diplomų pripažinimą.

28 Be to, Direktyvos 85/432 ir 85/433 netaikomos ligoninės vaistininko profesijai, nes jos susijusios tik su farmacijos studijų diplomu. Iš tikrųjų Direktyva 85/432, kuri derina

studijų sąlygas farmacijos specialisto diplomui, kuriam taikoma Direktyvoje 85/433 numatyta pripažinimo tvarka, netaikoma pagal jos 3 straipsnį farmacijos specializacijoms ir ypač ligoninės vaistininko specializacijos srityje. Kita vertus, farmacijos studijų diplomas yra vienintelis, kuris, kalbant apie Ispanijos Karalystę, nurodytas Direktyvos 85/433 priede.

29 Ispanijos Karalystė atsikerta, kad ligoninės vaistininko profesija, kaip farmacininko profesijos specializacija, nepatenka į Direktyvos 89/48 taikymo sritį. Tokią profesiją gali reglamentuoti tik specialūs teisės aktai, nes EB 47 straipsnio 3 dalyje nustatyta aiški išlyga, susijusi pirmiausia su apribojimų verstis farmacininko profesija panaikinimu. Todėl tokio panaikinimo negali atlikti šioje direktyvoje numatyta bendroji diplomų pripažinimo sistema.

30 Tokį aiškinimą patvirtina Direktyvos 85/432 ir 85/433, kurios atitinka reikalavimą numatyti specialias taisykles derinant teisės aktus tam tikros farmacijos praktikos srityje, siekiant abipusio farmacijos srities diplomų pripažinimo. Tačiau Direktyvos 89/48, kuri kaip vienintelę sąlygą abipusiam diplomų pripažinimui numato minimalią studijų trukmę, negali pakakti norint užtikrinti, kad laikomasi specifikacijos pareigos, įtvirtintos EB 47 straipsnio 3 dalyje. Iš to matyti, kad nesant šioje srityje pagal Direktyvos 85/432 3 straipsnį priimtų specialių teisės aktų Komisija negali remtis Direktyva 89/48, priekaištaudama, kad vidaus teisės aktai neatitinka bendros diplomų pripažinimo sistemos.

Teisingumo Teismo vertinimas

31 Abi proceso šalys sutinka, kad Direktyvos 85/432 ir 85/433 netaikomos farmacijos specialisto diplomui, kuris suteikia leidimą verstis ligoninės vaistininko profesija. Tačiau iš tokio aiškinimo jos daro skirtingas išvadas. Komisijos teigimu, specialios direktyvos nebuvimas reiškia, kad šis diplomas patenka į Direktyvos 89/48 taikymo sritį, o Ispanijos Karalystės nuomone, nesant tokios direktyvos, reikia manyti, kad šio diplomo pripažinimo nereglamentuoja nei Direktyva 89/48, nei kuris nors kitas antrinės teisės aktas.

32 Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia pažymėti, kad Direktyvos 89/48 taikymo sritis nėra ribojama atsižvelgiant į atitinkamą diplomų sritį ar tipą. Iš tikrųjų iš šios direktyvos 1 straipsnio a dalies matyti, kad ji visų pirma taikoma visiems aukštojo mokslo diplomams, išduotiems užbaigus ne mažiau kaip trejų metų trukmės studijas po vidurinės mokyklos, kurie jo turėtojams leidžia verstis reglamentuojama profesija.

33 Be to, kaip matyti iš nusistovėjusios teismo praktikos, Direktyvos 89/48 prasme profesija turi būti laikoma reglamentuojama, kai leidimą verstis profesine veikla, kurią sudaro ši profesija, ar vertimąsi ja reglamentuoja įstatymai ir kiti teisės aktai, nustatantys tvarką, kurios tikslas – apriboti, kad šia profesine veikla galėtų verstis tik tie asmenys, kurie atitinka tam tikras sąlygas, ir uždrausti ja verstis tiems, kurie jų neatitinka (šiuo klausimu visų pirma žr. 1996 m. vasario 1 d. Sprendimo *Aranitis*, C-164/94, Rink. p. I-135, 18 ir 19 punktus ir 2003 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Burbaud*, C-285/01, Rink. p. I-8219, 45 punktą).

34 Šiuo atveju reikia pripažinti, kad remiantis nacionalinės teisės aktais šioje srityje farmacijos specialisto diplomas yra aukštojo mokslo diplomas, leidžiantis verstis reglamentuojama profesija, t. y. ligoninės vaistininko profesija.

35 Net jeigu Ispanijos Karalystė neginčija tokio diplomo kvalifikavimo ir aptariamos profesijos, ji vis dėlto mano: kadangi Direktyva 89/48 netaikoma specializacijų farmacijos srityje diplomams, ji neturi pareigos numatyti kitų valstybių narių piliečiams galimybės verstis ligoninės vaistininko profesija.

36 Reikia atmesti tokį direktyvos aiškinimą.

37 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad teisę į diplomų pripažinimą, kaip pagrindinės teisės – įsisteigimo laisvės – išraišką, garantuoja EB 43 straipsnio antroji pastraipa. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką iš šios EB sutarties nuostatos matyti, kad valstybė narė, kuriai pateiktas prašymas leisti verstis profesija, norint kuria verstis, remiantis nacionalinės tiesės aktais, reikia turėti diplomą ar profesinę kvalifikaciją, turi atsižvelgti į diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, kuriuos suinteresuotasis asmuo gavo siekdamas verstis šia profesija kitoje valstybėje narėje, palyginusi kompetenciją, įgytą šiais diplomais, ir žinias bei kvalifikaciją, kurios reikalauja nacionalinės nuostatos (žr. 1991 m. gegužės 7 d. Sprendimo *Vlassopoulou*, C-340/89, Rink. p. I-2357, 16 punktą ir 2000 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Hocsman*, C-238/98, Rink. p. I-6623, 23 punktą).

38 Direktyva 89/48, kaip matyti iš jos trečios konstatuojamosios dalies, įtvirtina atitinkamų diplomų „pripažinimo būdą“. Ji nustato bendrąją aukštojo mokslo diplomų, leidžiančių verstis reglamentuojama profesija, vadinasi, ir naudotis Sutartyje įtvirtinta teise, pripažinimo sistemą.

39 Be to, kaip priminė Komisija, Direktyvoje 89/48 neįtvirtinta automatiško pripažinimo sistema. Iš tikrųjų, net jei šioje direktyvoje pripažįstama teisė verstis reglamentuojamomis profesijomis, ji pagal jos 4 straipsnio b punktą leidžia priimančiajai valstybei narei reikalauti, kad pareiškėjas, kitos valstybės narės pilietis, baigtų adaptacijos laikotarpį arba laikytų kvalifikacinį egzaminą ar testą, visų pirma, jei mokymo ir lavinimo, kurį jis yra įgijęs, dalykai gerokai skiriasi nuo dalykų, nurodytų diplome, kurio reikalaujama priimančiojoje valstybėje narėje, arba jei pastarojoje valstybėje narėje reglamentuojama profesija apima vieną ar keletą reglamentuojamų profesinės veiklos rūšių, kurios valstybėje narėje, iš kur pareiškėjas yra kilęs ar atvykęs, nepriklauso reglamentuojamai profesijai, ir šis abiejų valstybių narių profesinės veiklos skirtumas atitinka reikalaujamą kitokį mokymą ir išsilavinimą.

40 Ispanijos Karalystė nurodo, jog EB 47 straipsnio 3 dalyje bet kuriuo atveju atmetama galimybė, kad direktyva dėl bendrosios diplomų pripažinimo sistemos nustatymo gali būti taikoma sveikatos priežiūros profesijoms, nes šiuo straipsniu aiškiai nustatoma išlyga medikams, giminiškoms profesijoms ir farmacininkams, kurių profesijos gali būti liberalizuojamos nesant akto, nustatančio nuostatas dėl to, „kaip įvairiose valstybėse narėse bus koordinuojamos jų profesinės veiklos sąlygos“.

41 Šis argumentas turi būti atmestas. Iš tikrųjų toks EB 47 straipsnio 3 dalies aiškinimas ne tik reikštų Direktyvos 89/48 netaikymą, bet, bendrai imant, Bendrijos piliečių teisės panaikinimą į specializacijos farmacijos srityje diplomų pripažinimą, nors tokia teisė egzistuoja pagal EB 43 straipsnio antrąją pastraipą.

42 Atvirkščiai, EB 47 straipsnio 3 dalimi siekiama ne apriboti teisės į diplomų pripažinimą apimtį, bet išvengti, kad būtų sukurta automatiška diplomų, leidžiančių verstis sveikatos priežiūros profesijomis, pripažinimo sistema, nesant koordinuojančių nuostatų, reglamentuojančių vertimąsi šiomis profesijomis. Tad ši Sutarties nuostata yra susijusi su tokia sistema, kuri turi būti įtvirtinta atsižvelgiant į laipsnišką nuostatų dėl vertimosi šiomis profesijomis suderinimą.

43 Iš to aišku, kad diplomų, leidžiančių verstis ligoninės vaistininko profesija, pripažinimas patenka į Direktyvos 89/48 taikymo sritį ir kad valstybės narės turi numatyti sistemą, leidžiančią šį pripažinimą, laikydamosi šioje direktyvoje nustatytų sąlygų.

44 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia pripažinti, kad nepriėmusi Direktyvą 89/48 įgyvendinančių priemonių ligoninės vaistininko profesijos srityje, Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

45 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Ispanijos Karalystė pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **Nepriėmusi visų būtinų 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvą 89/48/EEB dėl bendrosios aukštojo mokslo diplomų, išduotų po bent trejų metų profesinio mokymo ir lavinimo, pripažinimo sistemos įgyvendinančių priemonių ligoninės vaistininko profesijos srityje Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.**

2. **Priteisti iš Ispanijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.